

24.02.2013 – KATECHEZA 78: CO TO SĄ OBRZĘDY WSTĘPNE?

We wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego czytamy, że Msza Św. składa się z dwóch części: liturgii słowa i liturgii eucharystycznej. Są one ze sobą tak ściśle związane, że tworzą jeden akt kultu. We Mszy Św. przygotowany jest stół Słowa Bożego i Ciała Chrystusowego, z którego Lud Boży otrzymuje naukę i pokarm. Pozostałe obrzędy otwierają lub kończą czynności liturgiczne.

Na obrzędy wstępne Mszy Św. składają się: wejście czyli z łacińskiego *introit*, dalej pozdrowienie ołtarza, znak Krzyża i pozdrowienie wiernych, wprowadzenie do liturgii dnia, akt pokutny czyli z łacińskiego *confiteor*, *Kyrie eleison*, tzn. Panie „zmiłuj się nad nami”, hymn „Chwała na wysokości Bogu” czyli *Gloria in excelsis Deo* oraz kolekta – modlitwa czyli *oratio*.

Introit czyli wejście – w odnowionej liturgii oznacza - w wersji uroczystej - procesję, w której idą ministranci z kadzielnicą, krzyżem i zapalonymi świecami, za nimi akolici, lektor z księgą Ewangelii i na końcu celebrans (OWMR 82). Tak ukształtowana procesja ukazuje głęboką symbolikę, gdzie krzyż jest znakiem przychodzącego Chrystusa, Ewangelia zawiera Jego słowo, kapłan jest Jego "zastępcą", płonące świece ukazują Go jako Światłość, a kadzielnica pobudza do składania uwielbienia.

Pozdrowienie ołtarza dokonuje się przez pokłon, ucałowanie i przez okadzenie. Okadzenie stosuje się zwykle przy liturgii uroczystej. Po oddaniu czci ołtarzowi, kapłan udaje się na miejsce przewodniczenia.

Znak krzyża i pozdrowienie ludu następują, gdy skończy się śpiew na wejście. Wtedy "kapłan i całe zgromadzenie czynią znak krzyża. Następnie kapłan przez pozdrowienie oznajmia wspólnocie obecność Pana. Przez to pozdrowienie i odpowiedź ludu ukazuje się misterium zgromadzonego Kościoła"(OWMR 86). Kapłan pozdrawia wiernych, posługując się jedną z formuł zamieszczonych w tym celu w Mszale Rzymskim. Formuły te to : "Pan z wami" lub "Miłość Boga Ojca, łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa i dar jedności w Duchu Świętym niech będą z wami wszystkimi" oraz "Łaska i pokój od Boga, naszego Ojca i od Pana Jezusa Chrystusa niech będą z wami". Każda z tych formuł oznajmia zebranej wspólnocie obecność Pana, który poucza, uświęca i zbawia. Kapłan życzy tej obecności wszystkim zebranych. a odpowiedź ludu brzmi odwzajemniająco: "I z duchem twoim".

Wprowadzenie do liturgii dnia. Nowy mszał przewiduje "po pozdrowieniu ludu" krótkie słowa kapłana wprowadzające wiernych do Mszy Św. danego dnia.

Akt pokutny czyli „confiteor” ma na celu uświadomienie sobie swojej grzeszności, obudzenie szczerego żalu za grzechy, aby godnie przyjąć słowo Boże i godnie wziąć udział w Ofierze Eucharystycznej.

"Panie, zmiłuj się nad nami" czyli z łacińskiego "Kyrie, eleison". Jako zawołanie błagalne znane było już w starożytności pogańskiej. Kościół wprowadził je do liturgii idąc za św. Pawłem Apostołem, który w swoich listach kierował te słowa do samego Chrystusa.

"Chwała na wysokości Bogu" czyli "Gloria in excelsis Deo". To starożytny hymn uwielbienia, który powstał na wschodzie jako modlitwa poranna. W III wieku na zachodzie włączono go do liturgii mszalnej w święto Bożego Narodzenia. Nieco później znalazł się we Mszy Wigilii Paschalnej.

Kolekta (oratio) we Mszy świętej jest pierwszą modlitwą kapłana, jako przewodniczącego. Nazwą "oratio" Rzymianie określali przemówienie. Kościół wyraz ten zastosował do uroczystego przemówienia, jakie kapłan kieruje do Boga Ojca w imieniu zebranego ludu.